

מי (תל אביב) 2761-01-25 - ח'אלד אלסקא נ' תחנת משטרה - גלילות (הרצלייה)

מ"י (תל-אביב-יפו) 2761-01-25 - ח'אלד אלסקא נ' תחנת משטרה - גלילות שלום תל-אביב-יפו
מ"י (תל-אביב-יפו) 2761-01-25
ח'אלד אלסקא

נ ג ד

תחנת משטרה - גלילות (הרצלייה)
בית משפט השלום בתל-אביב-יפו - יפו
[23.01.2025]

כבוד השופטת רות פלג בר-דיין
ע"י ב"כ עוה"ד יוסי בכר
ע"י ב"כ עוה"ד ענת גוש חלב
החלטה

בפני בקשה לפיצוי לפי סעיף 38(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים").
מבוא

ביום 3.11.24 הגישה המשיבה בתיק מ"ב 3638-11-24, בקשה לצו מעצר כנגד המבקש כאשר בעובדות המהוות בסיס לחשד נכתב כי נגד הנאשם טיוטת כתב אישום מוכנה, לא ניתן לאתרו היות והוא תושב שטחים, ולכן מבוקש צו מעצר לצורך המשך הליך משפטי נגד הנאשם.
בדיון מיום 4.11.24, נציג המבקשת ציין בפני בית המשפט כי מדובר בחשוד תושב שטחים שכנגדו הוגש כתב אישום. כי החשוד לא התייצב להליכים כנגדו, ולכן היחידה החוקרת מבקשת להוציא נגדו צו מעצר.
בית המשפט נעתר לבקשה למתן הצו, זאת על בסיס המידע שהציג לו הנציג של היחידה החוקרת כי עומד ותלוי כנגד המבקש הליך פלילי כאשר אינו מתייצב להליך.
ביום 31.12.24, בשעה 20:20 נעצר המבקש בידי המשיבה על בסיס צו המעצר מיום 4.11.24, והוא הובא לתחנת המשטרה בגלילות ירקון.
בסעיף העובדות המהוות בסיס לחשד כנגד החשוד נכתב כי החשוד נעצר ע"פ צו מעצר בתיק התליית הליכים. המבקש הובא בפני בית המשפט ביום 1.1.25, כאשר היחידה החוקרת ביקשה את שחרורו ללא תנאים.

מפרוטוקול הדיון מיום 1.1.25 עולה כי המשיבה ביקשה את שחרורו תוך שציינה כי לא הוגש כנגד המבקש כתב אישום וכי לא מדובר במקרה של חידוש הליכים.
עוד עולה משאלות ב"כ המבקש, כי כתב אישום כנגד המבקש מעולם לא הוגש.
לאור אלה, ב"כ המבקש ביקש לשחררו ולהטיל הוצאות על היחידה החוקרת בשל מעצר שווא.
בית המשפט הורה על שחרור המבקש ללא תנאי, ובנוגע לבקשת פיצוי על מעצר שווא הורה על ב"כ המבקש להגיש בקשה מנומקת בכתב.
הבקשה שבפניי:
ביום 7.1.25 הוגשה בקשה לפסיקת פיצויים בגין מעצר שווא.
מהבקשה עולה כי המבקש נעצר ע"י המשיבה לכאורה בשל העובדה כי איננו מתייבב להליכים משפטיים בעניינו, אולם בדיון מיום 1.1.25 הובהר כי לא הוגש כנגד המבקש כתב אישום מעולם, וכי המשיבה מבקשת לשחררו ללא כל תנאי. לטענת ב"כ המבקש נפלו פגמים וכשלים בהחלטת היחידה החוקרת אשר הובילו למעצרו הבלתי חוקי של המבקש, ומשכך יש לפצותו בגין מעצר שווא זאת על בסיס סעיף 38(א) לחוק המעצרים.
המשיבה בתגובתה טענה כי מדובר בחשוד אשר נעצר ביום 12-13.11.22 במחסום משטרה בחשד לגניבת רכב. הוא נעצר ושוחרר בתנאים ביום 14.11.22. לאחר סיום חקירת התיק, החומר הועבר לעיון יחידת התביעות בחודש יולי 2023, כאשר חודש לאחר מכן הוחלט כי יש מקום להגיש כתב אישום כנגד המבקש. לאור העובדה כי תנאי הערבות כנגדו לא היו עוד בתוקף, והיחידה החוקרת התבקשה להוציא מכתב יידוע, ביום 22.8.23 חזר התיק ליחידה החוקרת עם תרשומת מהתביעות כי נדרש לאתר את המבקש.
ביום 4.11.24, היחידה החוקרת ביקשה מבית המשפט צו מעצר על מנת למסור למבקש מכתב יידוע ולזמנו להליך. במעמד הדיון, טען נציג היחידה החוקרת כי מדובר בתושב שטחים שאינו מתייבב להליכים כנגדו. לטענת המשיבה מדובר בשגיאה בתום לב.
בעקבות הוצאת צו המעצר, ביום 31.12.24 נעצר המבקש בפעילות של שוטרי מרחב עציון בשטחים והמבקש הובא לתחנת גלילות. יום לאחר מכן, התיק הועבר ליחידת התביעות ורק אז התגלה כי כלל לא הוגש כתב אישום ועל כן קיבלה היחידה החוקרת הנחיה לשחרר את המבקש.
לטענת המשיבה מדובר בשגיאה בתום לב של היחידה החוקרת, כאשר טעותה התגלתה לה רק ביום 1.1.25, ועל כן הציגה זאת לבית המשפט במעמד הדיון אותו היום.
המשיבה סבורה שהיה מקום לבקש את צו המעצר, מאחר והתקבלה החלטה להגיש כתב אישום כנגד המבקש, אך ההסבר בפועל היה שגוי. לאור העובדה כי היה מקום להוציא צו מעצר על מנת לאתרו, מתבקש בית המשפט להימנע מהשתת פיצויים על המשיבה.

ב"כ המבקש הגיב לתגובת המשיבה, כאשר בבסיס תגובתו נטען כי היחידה החוקרת החליטה על דעת עצמה לבקש להוציא צו מעצר. לא עולה מתגובת המשיבה כי נדרשו לעשות זאת ע"י יחידת התביעות, אלא הם נדרשו לאתרו בלבד על מנת לזמן אותו לדיון. עוד נטען כי על אף שהוצא צו מעצר כנגד המבקש, לא התקבל כל זימון אצל ב"כ או אצל המבקש עצמו, ומכאן שבאם אכן היה הליך עומד בעניינו, היו יכולים וצריכים לזמנו עוד אותו היום לדיון, ומשלא עשו זאת, הדבר מבסס את הטענה כי מדובר במעצר שווא. ב"כ המבקש עומד על בקשתו להשתתף פיצויים. דיון והכרעה

לאחר בחינת טענות הצדדים, אני קובעת כי לא היה יסוד למעצרו של המבקש, ומשכך יש עילה לפסיקת פיצויים בגין מעצרו. הכל כפי שיפורט להלן.

תנאי לפסיקת פיצוי בגין מעצרו של אדם לפי סעיף 38(א) לחוק המעצרים הוא בכך שאותו אדם נעצר ושחרר ללא הגשת כתב אישום, וכן בכך שלא היה יסוד למעצרו או שקיימות נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי.

אכן המבקש נעצר בעקבות צו שיפוטי, אך יש לתת את הדעת כי מדובר בהחלטה שניתנה לאור נתוני שווא שהוצגו לשופט בדיון מיום 4.11.24, בגין הליכים תלויים כנגד המבקש, הגם אם נאמרו בתום לב. כעולה מהדיון מיום 1.1.25, אין מחלוקת על העובדה שלא הוגש כנגד המבקש כתב אישום וכי לא עומד ותלוי כנגדו כל הליך משפטי פלילי בגינו נדרש למעצר.

בפועל, המשיבה היתה חפצה לשחרר את המבקש שלא בתנאים, ויכלה לעשות כן עוד בתחנת המשטרה כאשר המבקש הובא לידה, וראתה היא כי לא עומד כנגדו כל הליך משפטי פתוח.

מכאן, שלא היתה כל הצדקה להשאירו בתנאי מעצר.

סעיף 20 לחוק המעצרים מסמך קצין משטרה להורות על שחרור העצור ללא ערובה, כמו גם שמפרוטוקול הדיון מיום 4.11.24 בו ניתן צו המעצר, קבע השופט החתום על הצו כי בעת מעצרו של החשוד, הוא יובא בהקדם ולא יאוחר מ-24 שעות לפני שופט תורן, אלא אם ישוחרר על ידי קצין ממונה בתחנת המשטרה (פרוטוקול דיון עמ' 1 שורות 17-18).

בנסיבות אלה, היה על היחידה החוקרת לכל הפחות לשחררו עוד בתחנת המשטרה, עת סברה כי אין כל עילה למעצרו וביקשה היא לשחררו ללא כל תנאי.

עצם הישארותו של המבקש לילה נוסף בתחנת המשטרה כעצור מהווה פגיעה חמורה בזכות האדם לחירות, הקבועה בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו.

ברע"פ 3508/19 אשרף חמד נ' מדינת ישראל (מיום 21.7.19), נטען כי יש להבחין בין נקודת הזמן של ביצוע המעצר לבין נקודת הזמן בה הוחלט על שחרור המבקש, כאשר הבחינה האם יש יסוד למעצר נעשית בהתאם לנקודת הזמן הראשונה בלבד.

יש ממש בטענת ב"כ המבקש לפיה למעשה יש ללמוד כי גם למשיבה לא היתה מלכתחילה עילה למעצרו של המבקש.

מבחינת החומר שעמד בפני הגורמים המוסמכים בנקודת הזמן הספציפית, להבדיל מהחומר שעמד לנגד עיני בית המשפט, עולה כי לא היה בפני היחידה החוקרת כל חומר המצדיק את מעצרו של המבקש, לאור העובדה כי לא התקיים שום הליך בעניינו של המבקש ולא הותלו ההליכים כנגדו. המשיבה יכולה לבדוק זאת בנקל במערכות שלה ולראות כי אין כל הליך שכזה כנגד המבקש.

בפסיקה נקבע כי בהחלטה על מתן פיצויים יש לבחון באם יוגש כתב אישום עתידי ולכן יש להמתין עם החלטה זו, אך יהיו מקרים בהם ניתן לבקש פיצוי מידי עם תום הדיון במעצר. השאלה אם בשלו הנסיבות לבקשת פיצויים מיד עם תום דיון המעצר, היא שאלה נקודתית שתוכרע בהתאם לנסיבות (ע"פ 42768-09-15 זבידא נ' מדינת ישראל (מיום 6.1.16)).

הגם אם סברה היחידה החוקרת כי כנגד המבקש טיטוט כתב אישום, ועליה לאתרו על מנת למסור לו מכתב יידוע, הרי שבקשת מעצרו של אדם אינה מהווה "שריון" של דיון אם וכאשר תחליט היחידה החוקרת להגיש כנגדו כתב אישום (ראה בהתאמה מ"י 603-07-22 דוד מנדל נ' מדינת ישראל (מיום 19.10.22)).

במקרה זה, המבקש לא נדרש לחקירה, ולא הוגש כתב אישום בעניינו על אף שלכאורה ישנה החלטה על טיטוט כתב אישום מיום 22.8.23. היחידה החוקרת לא הבשילה את טיטוט כתב האישום להגשת כתב אישום בצורה מסודרת, ובכל זאת ביקשה את מעצרו של המבקש.

כיום, בחלוף זמן, לאחר שכביכול התקבלה החלטה להגיש כנגד המבקש כתב אישום, עדיין לא הוגש כל כתב אישום ולא הוצא כל זימון לדיון בעניינו.

שעה שהיחידה החוקרת הבינה כי אין כל הליך כנגד המבקש, קמה החובה על הקצין להפעיל את סמכותו, ולשחרר את המבקש בתחנת המשטרה.

לאור הנתונים שהוצגו בפני בית המשפט בדיון וטענות הצדדים שהועלו בכתב, הגעתי למסקנה כי יש מקום להיעתר לבקשה ולפסוק פיצוי למבקש.

מבחינת היקף הפיצוי

המבקש לא עתר לסכום פיצוי מסוים.

סמכותו של בית המשפט לפסוק פיצוי בגין מעצר שווא במסגרת הליך המעצר מוגבלת לקבוע בתקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב-1982.

לפיכך, המשיבה תשלם למבקש פיצוי בסך של 400 ₪.

פיצוי זה ישולם בתוך 30 ימים.

זכות ערעור כחוק.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתן היום, כ"ג טבת תשפ"ה, 23 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.